Les alzines afectades pel gran foc de l´Alt Empordà trigaran 75 anys a ser rendibles

Els propietaris es mostren desesperats davant la manca d'ajudes i la certesa que hi tornarà a haver més incendis



Tasques forestals a les propietats de Mas d´en Bech per recuperar l´alzina surera.

AGULLANA | ACN / DDG

El gran incendi de l'Empordà del juliol 2012 va afectar unes 4.000 hectàrees d'alzines sureres, principalment al massís de l'Albera i el de les Salines, un territori d'on extreia un suro d'alta qualitat per crear taps. En aquell moment, ja es va dir que un 30% dels arbres no sobreviurien. Ara, quatre anys després, els propietaris forestals d'aquesta zona asseguren que les xifres són molt més preocupants. En el cas dels terrenys completament cremats calculen que caldran més de 75 anys perquè puguin tornar a tenir una surera productiva com la que hi havia abans de l'incendi.

El foc del 2012 va ser el tercer gran incendi que va afectar aquest espai en només 30 anys. L'any 2012, el gran foc de l'Empordà va cremar 10.000 hectàrees, 4.000 d'alzines sureres. Una de les zones on concretament s'havien invertit més diners en gestió forestal i millora i recuperació del bosc després dels desperfectes causats per la gran nevada i pels altres dos incendis de gran dimensions que també van arrasar aquest espai. A grans trest, a tot Catalunya hi ha unes 70.000 hectàrees de suredes, de les quals més de tres quartes parts es troben a les comarques gironines. Des de fa dècades, els massissos empordanesos de Salines i l'Albera han jugat un paper important en la indústria surera. Concretament a Agullana, a Can Bech, va néixer a mitjans del segle XVII la primera fàbrica de taps de suro de tot l'Estat. Posteriorment van anar creixent-ne més a Darnius, a la Jonquera o en d'altres indrets de l'Alt Empordà. El motiu: el suro de gran qualitat que s'extreia d'aquests terrenys. El gran incendi d'ara fa quatre anys va suposar un daltabaix per als empresaris d'aquest territori. En aquesta zona, abans del 2012, s'extreia unes 2.000 tones anuals de suro. Ara, només s'arriba a les 500. A nosaltres ens va afectar molt el segon dia, quan va haver-hi marinada i les flames van pujar, cremant tota la zona, explica Toni Gorgot, president de l'Associació de Propietaris Forestals de l'Alt Empordà. Segons els seus càlculs, en aquestes zones boscoses hi hagut un incendi cada set anys. Amb el canvi climàtic, augura que cada cop hauran de fer front més sovint a les flames. És molt greu, cada vegada que hi ha un incendi d'aquestes característiques la gent abandona les finques, deixa els terrenys perquè ja no són productius i el bosc es torna més brut, assenyala.

Un exemple d'això són les 10 hectàrees del mas Can Bech d'Agullana. El seu propietari, Joaquim Bech de Careda, va llevar, és a dir extreure, el suro dels arbres, el 2011. Per això, quan van arribar les flames un any més tard, les alzines, tot i ser molt resistents, no van poder protegir-se i el foc van morir tots els arbres. El 2013, després de confirmar que havia perdut gairebé tota la seva surera, Bech va haver d'invertir diners per talar tots

els arbres calcinats i netejar la zona. Ara, quatre anys més tard, ha hagut de tornar a posar-hi el coll per portar a terme gestions de desbrossament i selecció de tanys. Unes feines de mils d'euros que Bech ha hagut de sufragar amb els seus propis ingressos i una petita ajuda del Consorci de Propietaris Forestals.

"Si alguna cosa ens ha ensenyat aquest incendi és que cal baixar la densitat perquè el terra és molt pobre i la pluviometria molt baixa", assenyala el propietari dels terrenys, Joaquim Bech de Careda. "Hi havia gent que en veure la zona verda de nou pensava que ja estava solucionat el problema però no és així, els arbres no són productius", lamenta Gorgot. En els casos en què els arbres hagin pogut sobreviure i només s'hagi vist afectada l'escorça, els propietaris també hauran d'esperar més de 14 anys per poder obtenir suro de qualitat, "Les alzines han patit un estrès molt fort i això afecta els arbres", explica.

Abandonats i decebuts

Ara, els propietaris hauran de treure tot el suro cremat, llançar-lo perquè només val per estella i llavors esperar anys per veure si poden aconseguir obtenir-ne alguna cosa; a més, el suro que trauran durant els pròxims anys serà de més baixa qualitat, ha comentat el membre del Consorci Forestal de Catalunya. Una situació que ha provocat el desànim entre els propietaris. Tal com expliquen des de l'entitat, n'hi ha molts que no poden fer front a les despeses de neteja.

No n'hi ha gaires que puguin permetre's el luxe de gastar diners per recuperar una cosa que saben que d'aquí uns anys es tornarà a cremar, subratlla el membre del Consorci Forestal de Catalunya. Segons Bech, ell ho fa per nostàlgia, per sentiments, pel respecte al territori i perquè ho ha vist fer als seus avantpassats. No obstant això, des de l'Associació de Propietaris tenen clar que la situació no pot continuar així i han demanat una reunió amb el Departament d'Agricultura que avaluarà els danys. Es senten abandonats i decebuts amb l'actuació de les administracions.

L'any passat dels 25 milions sol·licitats per gestió forestal se'n van concedir cinc a Catalunya i a l'Empordà no va arribar gairebé res a causa dels barems en les adjudicacions. El mateix va passar amb les ajudes per prevenció, 40 milions d'euros, dels quals no hem vist res; si el que fem ara a Can Bech no és prevenció, no sé ja què ho és, lamenta Gorgot.

Fer el bosc productiu

En el rerefons de tota aquesta situació hi ha una qüestió latent i és com fer més rendible aquest patrimoni natural i, al mateix temps, canviar el concepte de gestió dels boscos per assimilar-se més al sistema que hi ha a Alemanya. Aquí hi ha una concepció dels boscos molt curiosa, estan a disposició de la ciutadania però no veuen que nosaltres aportem coses a la societat com la reducció de CO_2 o la millora del turisme, comenta Bech de Careda. Segons el propietari forestal, és necessari canviar la mentalitat, apostar per aïllants naturals com el suro, la biomassa, potenciar les indústries d'aquest sector.

Font del document:
http://www.diaridegirona.cat/comarques/2016/03/28/alzines-afectades-pel-gran-foc/774666.html?utm_source=rss